

Aan:
De heer R. Dercksen (PVV)

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM 2-6-2020
NUMMER 820E6512
UW BRIEF VAN 21-4-2020
UW NUMMER 820CE6B8
BIJLAGE -

DOMEIN LLO
CONTACTPERSOON Jan Berkhof
DOORKIESNUMMER +31 30 258 3297
E-MAILADRES jan.berkhof@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN
Vervolg vragen Staatsbosbeheer

Geachte heer Dercksen,

Toelichting:

Op 22 januari 2018 antwoordde u op PVV vragen tijdens de begrotingsbehandeling van 6 november 2017. Intussen staat ons veel meer informatie ter beschikking hetgeen leidt tot de navolgende vervolgvragen.

1. U gaf een opgave over de kapoppervlakte, in het kader van melding Wet natuurbescherming (hierna Wnb) in het jaar 2016 van Staatsbosbeheer, 25,92 ha. Graag krijgen wij een overzicht van de kapoppervlakte over de periode 2015 tot en met 2019 van de in onze provincie actief zijnde natuurbeherende organisaties

Antwoord:

In ons eerdere antwoord hebben wij u gezegd dat wij geen registratie bijhouden van dunningen in bossen (hoeveelheid en oppervlakte). Wel registreren wij, via de verplichte kapmelding, het aantal hectares gekapt bos, omdat wij moeten toezien op het behoud van het areaal door middel van het opleggen van de herplantverplichting. Hieronder de door u gevraagde aanvulling van de tabel met de jaren 2015, 2017, 2018 en 2019.

Tabel herplantplicht kapmelding 2015-2019 natuurbeherende organisaties:

<i>Natuurbeherende organisaties</i>	<i>Staatsbosbeheer</i>	<i>Utrechts Landschap</i>	<i>Natuurmonumenten</i>
2015	51,42 ha	3,5 ha + 98 bomen	0
2016	25,92 ha	1,02 ha	1,80 ha
2017	27,6 ha	8,47 ha	2,04 ha
2018	7,3 ha	15,27 ha	6,59 ha
2019	35,90 ha	489 bomen	0,55 ha

2. Staatsbosbeheer kan vrijelijk bossen dunnen, aangezien daar geen registratie voor vereist is. In het land, maar zeker ook in onze provincie, ontstaat dan ook met grote regelmaat bij omwonenden grote verbazing over de wijze waarop en de mate waarin bos gedund wordt. De provincie gaat over het natuurbeleid in de provincie. In hoeverre houdt u zelf feitelijk toezicht op deze activiteiten van Staatsbosbeheer? Hier bij bedoelen wij niet administratief toezicht achteraf.

Antwoord:

Het oogsten van hout maakt onderdeel uit van regulier bosbeheer, waarvan dunnen een onderdeel is. Hoewel de bepalingen van Hoofdstuk 4 van de Wnb niet gelden voor het dunnen van houtopstanden, moet het dunnen wel voldoen aan bepaalde eisen om niet alsnog onder de meldingsplicht en dus herplantplicht te vallen. De bosbouwkundige ingreep dunnen is bedoeld om door middel van het vellen van bomen de groei van andere bomen te bevorderen. Ook het kappen van kleine verjongingsgaten valt onder de vrijstelling. Deze laatste past in ons natuurbeleid omdat het gericht is op de realisatie van gevarieerd bos door de inzet van natuurlijke verjonging en grotere soortenrijkdom. Aan deze vrijstellingsmogelijkheden stelt de provincie wel voorwaarden. Zo moet er na dunning nog tenminste 60% kroonprojectie over zijn, die binnen 5 tot 10 jaar kan dicht groeien tot 100%. De verjongingsgaten mogen niet groter zijn dan 1,5 maal de boomhoogte en gezamenlijk niet meer beslaan dan 10% van de oppervlakte van het bosperceel. Bovendien mag dit kappen maximaal eenmaal in de vier jaar plaatsvinden en mag de te kappen oppervlakte niet meer dan 10 are bedragen. Dit is vastgelegd in artikel 4.1.2., lid 1 Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017, hierna Vnl. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (hierna RUD) is namens ons gemandateerd om regulier toezicht en handhaving uit te voeren in het kader van onze bevoegdheden op grond van de Wnb en de Vnl. De RUD heeft daarmee mandaat om de dunningen zowel tijdens als na de uitvoering in het bos en zo nodig ook administratief te controleren. Als de dunning volgens de regels is volgt geen herplantplicht. In alle gevallen waar dat niet het geval is volgt de reguliere herplantverplichting.

3. Zowel kappen als dunnen gaat gepaard met inzet van grote machines. Het bodemleven wordt hierdoor ernstig verstoord en aangetast. Bij het omwoelen van de boden komen grote hoeveelheden CO2 vrij. In hoeverre zit dat in de modellen? Indien deze niet in de modellen zit, welke actie gaat u ondernemen om die modellen een heel klein beetje betrouwbaarder te maken?

Antwoord:

Sinds enkele decennia voeren bosbeheerders vellingswerkzaamheden (ook dunningen en realisatie van verjongingsvlakken) grotendeels machinaal uit. Om de aantasting en verstoring van het bodemleven in de bosbodem zoveel mogelijk te voorkomen maakt Staatsbosbeheer gebruik van vaste dunningspaden en passen zij de uitvoering van de werkzaamheden aan de omstandigheden aan. Hierdoor wordt de impact van bosbeheerwerkzaamheden op de bosbodem beperkt tot de vaste dunningspaden en wordt de bodem in de tussengelegen oppervlakte ontzien. Voorbeelden zijn de inzet van machines op tracks om de bodemdruk te verlagen en het uitstellen van werkzaamheden op kwetsbare bodems bij hoge neerslagniveaus. Tijdens vellingswerkzaamheden woelen deze machines de bodem niet om. Wel vindt er soms wat insporing plaats, maar dit beperkt zich tot de genoemde dunningspaden en overige wegen en paden.

In heel beperkte gevallen vindt er een lichte bewerking van de bodem plaats. Dit gebeurt alleen als vanwege de dichte bodembedekking, zoals bijvoorbeeld oud naaldhout op zandgronden, dit nodig is voor een goede aanslag van de jonge aanplant (herplantplicht) volgens de Wnb. Tot nu is het uitgangspunt dat de hoeveelheid koolstof die bij deze geringe ingrepen vrijkomt beperkt is. Echter de kennis over de CO2-opslagcapaciteit van bossen vertoont nog gaten. Eind van dit jaar rond de Wageningen universiteit (WUR) in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de studie "SN 2.3 Bosbeheer en koolstofopslag in bos (BO-53-001-004)" af. Deze studie zal o.a. antwoorden moeten geven over de dynamiek van de koolstofvoorraad/vastlegging in de bodem en vegetatie afgezet tegen verschillende reguliere beheermaatregelen of het nalaten daarvan en deze verder kwantificeren. Met dit project kunnen dan de modellen verder worden gepreciseerd en/of aangevuld of gewijzigd.

4. U schrijft in januari 2018 dat u nieuw heideherstelbeleid voorbereidt. Is dit beleid intussen vorm gegeven en naar welke situatie of naar welk tijdstip zou de heide moeten worden hersteld?

Antwoord:

Ja, dat beleid is neergelegd in onze Bos Heide Notitie 2018. De notitie is ter kennisname gestuurd aan de Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 10 september 2018, agendapunt 6.5. In de Notitie hebben we uitgewerkt (opdracht vanuit de provinciale Natuurvisie/Beleidskader Wnb) onder welke voorwaarden omvormingen van houtopstanden naar open natuur met een hogere biodiversiteit mogelijk zijn. Op basis van de Beleidsregels natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Bnl) beoordelen wij de aanvragen om ontheffing herplantplicht houtopstanden ten behoeve van heideherstel. Hier gaat het om een gelimiteerd aantal omvormingshectares (60,5 hectare) omdat het totale bosareaal niet mag afnemen. De percelen worden teruggebracht naar het beginstadium van de successiereeks.

5. U gaf aan dat bossen moesten worden gekapt in verband met ziekte. Zijn deze bossen intussen gekapt? Over welke bossen gaat het? Heeft de provincie zelf vastgesteld of deze bossen ook daadwerkelijk ziek zijn, zo ja hoe rapporteert u dat?

Antwoord:

In het door u aangehaalde memo van januari 2018 wordt de problematiek rondom de essentaksterfziekte genoemd vanwege onze betrokkenheid bij deze twee gevallen. Dit zijn het Natura 2000 gebied Kolland & Overlangbroek en het speelbos Nieuwe Wulven (tussen Noordkant van Houten en fort Vechten) in Houten. In het eerste geval zijn wij wettelijk verantwoordelijk voor het halen van de Natura 2000 doelstellingen en hebben wij zelf vastgesteld dat het essenhakhout ziek is. Omdat deze hakhoutpercelen zeer soortenrijk zijn en zeldzame typische soorten bevatten is het niet gekapt. Ook het hakhoutbeheer is aangepast vanwege de ziekte. Het doel blijft om de es als dragende boomsoort te behouden en daarmee de ecologisch zeer waardevolle essenhakhoutstoven, ondanks de essentaksterfziekte¹. De vooruitzichten blijven echter weinig rooskleurig. Met de beheerders is een visie ontwikkeld om het dreigende wegvallen van de essen op te vangen door successievelijk de essen te mengen met andere boomsoorten van het vochtige alluviale bos. In het door ons vastgestelde Beheerplan Natura 2000 Kolland & Overlangbroek 2019-2025., dat ter informatie is toegestuurd aan de Statencommissie Ruimte, groen en water (d.d. 22 mei 2019, agendapunt 3.1) is deze aanpak gerapporteerd. De beheerders voeren de hierin vastgelegde maatregelen uit. In het tweede geval zijn wij betrokken als mede-initiator voor de realisatie van een Geboortebos II². Staatsbosbeheer heeft alleen de zieke essen uit het bos gekapt en via het initiatief Geboortebos Wulven ingeboet met andere boomsoorten. In dit geval hebben wij niet zelf vastgesteld of de bomen ziek zijn en daarover gerapporteerd, omdat het niet onze verantwoordelijkheid is, maar die van de bosbeheerder.

In het algemeen zin merken wij nog op dat, behalve in Natura 2000 gebied, de bosbeheerders en terreineigenaren zelf in principe verantwoordelijk zijn voor het nemen van maatregelen bij ziekte of aantasting van bomen op hun eigendommen, mits ze daarbij ons houtopstandenbeleid en wettelijk kader op grond van de Wnb, Vnl en Bnl in acht nemen en blijven voldoen aan de vastgestelde beheertypen in het provinciale Natuurbeheerplan.

6. In het kader van Subsiestelsel Natuur en Landschap ontving in 2017 Staatsbosbeheer van de provincies bijna € 60 miljoen subsidie. Draagt de provincie hier aan bij en zo ja voor welk deel? In de begroting over 2020 is hier niets van terug te vinden.

Antwoord:

De provincie Utrecht verstrekt € 3 miljoen subsidie aan Staatsbosbeheer via het Subsiestelsel Natuur en Landschap (hierna afgekort Snl) in 2017. Omdat de begroting van een hoger detailniveau is, is

¹ Over de essentaksterfte zijn inmiddels talloze onderzoeken verschenen, o.a. meer informatie is te vinden op www.essentaksterfte.nu

² <https://www.provincie-utrecht.nl/actueel/nieuws/geboortebos-nieuw-wulven-aangeplant>

deze kostenplaats inderdaad niet te herleiden in de begroting. Het bedrag is onderdeel van de € 27 miljoen voor het hoofdoel beschermen, verbeteren en bewaken kwaliteit natuur en landschap van hoofdstuk 2 Landelijk gebied van de doelenboom, meerjarendoel 2.2.1 Subsiëren natuurbeheer en landschapselementen.

7. Klopt het dat Staatsbosbeheer (bijvoorbeeld via SBB Projecten BV) hout chips / biomassa verkoopt aan BIO Enerco BV? Klopt het dat het hoofd productgroep SBB Projecten BV dezelfde persoon is als de directeur van Bio Enerco bv? Klopt het dat BIO Enerco bv deze houtchips dan weer doorverkoopt aan Energiehout BV die het op zijn beurt weer doorverkoopt aan de biomassacentrales van NUON en Vattenfall? Klopt het dat de certificering van de chips bij Energiehout bv werd verstrekt door een medewerker die zeer geruime tijd en gelijktijdig in dienst was bij Staatsbosbeheer en tevens directeur was bij datzelfde Energiehout bv?

Indien dit juist is, hebben medewerkers van Staatsbosbeheer een lucratieve (subsidie-) handel opgezet buiten de boekhouding van Staatsbosbeheer? In hoeverre is dat dan legaal danwel ethisch te verantwoorden? Staatsbosbeheer beheert een groot deel van de Utrechtse natuur. Bent u bereid hier onderzoek naar te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Wij hebben naar aanleiding van deze, maar ook enkele andere vragen informatie ingewonnen bij Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer levert via Energiehout B.V. (een volledige dochteronderneming van Staatsbosbeheer) biomassa aan Bio Enerco B.V. Het hoofd van Staatsbosbeheer Projecten BV is door Staatsbosbeheer tevens als statutair directeur gedetacheerd bij Energiehout BV, maar is geen directeur van Bio Enerco BV. Bio Enerco BV levert geen biomassa aan Energiehout BV, maar wel aan Vattenfall.

De biomassa die afkomstig is uit de terreinen van Staatsbosbeheer is voorzien van een FSC certificaat. FSC Nederland³ is een non-profit organisatie die het verantwoord duurzaam beheer van bossen wereldwijd promoot en de toepassing van (hout)producten uit die bossen op de Nederlandse markt stimuleert. FSC Nederland stelt op basis van internationale criteria de FSC-standaard op voor duurzaam bosbeheer. De huidige FSC-standaard is per 1 juni 2019 ingevoerd. FSC Nederland geeft zelf geen duurzaamheidscertificaten uit. Certificering is nadrukkelijk een activiteit van onafhankelijke certificerende instellingen.

8. Het klimaatakkoord spreekt van een op te stellen bossenstrategie die in 2019 gereed zou moeten zijn? Indien die gereed is krijgen wij hierin graag inzage?

Antwoord:

Wij zullen u op korte termijn via een statenbrief informeren over de gezamenlijke ambities en doelen voor de landelijke bossenstrategie van Rijk en provincies ten behoeve van het klimaatakkoord. Van belang hierbij is dat wij parallel hieraan Provinciale Staten willen voorstellen een Utrechts strategisch bosbeleid op te stellen, zoals gevraagd door Provinciale Staten in haar Natuurvisie en het Beleidskader Wet natuurbescherming (PS, 12-12-2016). Hierbij zal het geldende houtopstandenbeleid worden geüpdatet en verder worden verbreed aan de hand van onder andere deze landelijke bossenstrategie (de doorvertaling daarvan naar onze provincie). Met de komst van de Wnb zijn de provincies immers verantwoordelijk geworden voor het volledige houtopstandenbeleid, ook waar het raakt aan klimaatdoelen en koolstofvastlegging in het bos. Daarnaast richt het op te stellen strategisch bosbeleid zich op overige meervoudige belangen van bos en bomen zoals biodiversiteit, bodem- en waterkwaliteit, houtproductie, energietransitie, recreatie, cultuurhistorische waarden en gezonde leefomgeving. De verwachting is deze update en verbreding van ons strategische bosbeleid in 2021 vast te stellen. U ontvangt hierover op korte termijn een statenvoorstel.

9. Het klimaatakkoord spreekt van 1% meer bomen per jaar. Hoe kunt u dat hard maken indien u geen enkel inzicht heeft in de dunning van bos door de natuurbeherende organisaties?

³ FSC is Forest Stewardship Standard Nederland <http://www.fsc.nl/nl-nl>

Antwoord:

In het klimaatakkoord staat dat partijen (Rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen, infrabeheerders, landbouwers, grondeigenaren) gezamenlijk kansen benutten om het areaal bos en natuur, en aantallen bomen daarbuiten te vergroten. De VNG zal haar leden aanbevelen om te streven naar 1 % meer bomen per jaar op Nederlands grondgebied. De provincies en partijen zetten vooral in op het benutten van kansen die leiden tot vergroting van het bosareaal. Binnen dat areaal zal het bos worden beheerd, waarbij ook dunningswerkzaamheden horen. Hier is dus geen inzicht nodig in het bijhouden van het aantal gekapte bomen ter bepaling of de afgesproken doelstelling zal worden gehaald. Het behoud van het areaal blijft de belangrijkste provinciale opgave.

10. Is Staatsbosbeheer verplichtingen aangegaan waardoor zij wel moeten kappen? Is daar extern toezicht op?

Antwoord:

De beheerinzet van Staatsbosbeheer wordt bepaald door de beleidskaders en onze afspraken over de doelen en beheertypen zoals vastgelegd in Natura 2000 beheerplannen en ons Natuurbeheerplan ten behoeve van de subsidieregeling Snl, en het eigen lokale beheerplan van Staatsbosbeheer. Uit deze plannen kunnen verplichtingen voortkomen, zoals bijvoorbeeld herstelmaatregelen in Natura 2000 gebied, die ten koste kunnen gaan van houtopstanden. Deze verplichtingen zijn dan aangegaan met de provincie, die daar in die gevallen ook toezicht op houdt. Lokale boswachters voeren dit beheer uit met een lange termijn visie gericht op behoud van de natuur voor toekomstige generaties. Zij bepalen met hun vakmanschap waar eventueel welke bomen gekapt worden. Het hout en biomassa dat hieruit voortkomt wordt verkocht. De mensen die betrokken zijn bij de verkoop van hout en biomassa hebben dus geen invloed op de keuzes in bos-, natuur-, en landschapsbeheer. Daarnaast maakt het toetsen aan de duurzaamheidscriteria van het onder vraag 7 genoemde FSC keurmerk dat Staatsbosbeheer in principe geen bomen kapt met als oogmerk de opwekking van energie. Alleen als er geen andere hoogwaardigere producten van gemaakt kunnen worden, wordt het hout als biomassa aangeboden voor de opwekking van energie.

11. In een volwassen eik huizen ca. 420 soorten insecten. Is de kapwoede van Staatsbosbeheer daarmee niet direct ook een aanslag op de biodiversiteit? En hoe kunt u dat ontkennen of bevestigen als u geen enkel inzicht heeft in dunning?

Antwoord:

Als het dunnen wordt uitgevoerd binnen de gestelde kaders (zie antwoord vraag 2) kan dit gericht zijn op het laten doorgroeien van blijvers tot volle wasdom met de behorende toenemende biodiversiteit ten koste van de kleinere wijkers of het verkrijgen van meer biodiversiteit door het maken van verjongingsgaten ten behoeve van een spontane gevarieerdere opslag. Zie ook het antwoord op vraag 2.

12. In Amerongen heeft kaalkap plaatsgevonden met bodembewerking. Dat is funest voor de natuur. Deskundigen stellen dat dit op geen enkele manier voldoet, ook niet aan de door Staatsbosbeheer zelf gestelde normen. In hoeverre heeft de provincie deze, maar ook alle andere werkzaamheden van Staatsbosbeheer, getoetst aan de bosvisie en andere wettelijk normen voor duurzaam bosbeheer. Doet u daar verslag van en zo ja op welke wijze?

Antwoord:

Zoals geantwoord onder vraag 2 hebben wij de RUD Utrecht opdracht gegeven onze wettelijke verantwoordelijkheden voor houtopstanden te controleren. Dit strekt zich tot de controle of vellingen en de herplant daarvan door Staatsbosbeheer worden uitgevoerd conform het provinciale Beleidskader Wet natuurbescherming en de wettelijke bepalingen in de Wnb, Vnl en Bnl en de beperkingen die zijn opgenomen in de nog op basis van overgangsrecht van de Wnb geldende ontheffing van de meldingsplicht verleend aan Staatsbosbeheer door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna RVO). Bij het niet naleven van bovenstaande zal de RUD daarover rapporteren via een handhavingverslag. Staatsbosbeheer rapporteert tot nu toe op basis van de genoemde ontheffing de

vellingen die in het jaar ervoor hebben plaatsgevonden in de eerste maanden van het nieuwe jaar. Daarbij vermelden wij dat als het gaat om door ons vastgestelde waardevolle houtopstanden de voorgenomen kap voor de velling wordt gemeld, met het oog op een mogelijk door ons op te leggen kapverbod. Verder controleert de RUD gelijktijdig op de naleving van de nog geldende 'Gedragscode bosbeheer 2010-2017' voor wat betreft het voorkomen van schadelijke effecten op beschermde soorten. Er zijn geen concrete aanwijzingen dat niet volgens de wettelijke normen die strekken tot onze bevoegdheden is gewerkt. Alle boswerkzaamheden worden door Staatsbosbeheer duurzaam uitgevoerd binnen de criteria van het FSC-keurmerk Nederland (zie ook vraag 7). Dit wordt via audits door een onafhankelijke instantie gecontroleerd (zie verder antwoord op vraag 15).

13. Klopt het dat Staatsbosbeheer de Boswachterij de Amerongse berg het natuurareaal drastisch heeft verkleind ten behoeve van de houtproductie, van 740 hectare naar 72 hectare. Behoeft deze ingreep toestemming van de provincie? Waarom niet? Zo nee, wat heeft provinciaal natuurbeleid dan nog voor zin?

Antwoord:

Nee, dat klopt niet. Op de zuidelijke Heuvelrug (Leersum/Amerongen) beheert Staatsbosbeheer ca. 1.480 ha⁴ bos. Daarvan is 458 hectare (31%) aangewezen als natuurbos. Hiervan ligt 380 hectare in de boswachterij Leersum en 78 hectare in de boswachterij Amerongse Berg. Hierin zijn recent geen wijzigingen aangebracht. Het natuurbos omvat in de boswachterij Leersum onder andere de bossen rond het Leersumse veld, de Wildeman en bosreservaat de Heul. Bij Amerongen gaat het om de Moordkuil en bosreservaat de Galgenberg. In deze bossen ligt het accent op natuur vanwege de bosontwikkeling en de samenhang tussen de gebieden.

Op basis van de geldende ontheffing houtopstanden moet Staatsbosbeheer haar beleid vastleggen in een beheerplan, dan wel visie. Het Uitwerkingsplan Boswachterij Zuidelijke Heuvelrug 2010-2020 is het vigerende beheerplan. Dit plan is door Staatsbosbeheer aan de provincie Utrecht overhandigd. Het vastleggen van de functie 'Natuurbos', evenals uit te voeren maatregelen ten behoeve van natuur, heeft een prominente plaats in dit uitwerkingsplan. Deze plannen moeten in principe in overeenstemming zijn met het provinciale houtopstandenbeleid. Zo zijn de door de provincie aangemerkte meest waardevolle en bijzondere bossen (o.a. oude boskernen) en bosgroeiplaatsen in deze beheerplannen van Staatsbosbeheer overgenomen. Voor deze locaties kunnen wij een kapverbod opleggen. Voor de niet met ons beleid samenvallende oppervlakte functie 'Natuurbos' hebben wij geen sturende rol in het opstellen van deze beheerplannen.

14. Drie jaar na de kaalkap in Amerongen bleek op bepaalde plekken de bodem volkomen dood. Heeft de provincie dat ook vastgesteld? Zo ja, welke maatregelen heeft men getroffen? Zo nee, hoe kan de provincie dan vorm geven aan natuurbeleid?

Was dit een gevolg van de manier van oogsten (met grof geweld)? Heeft deze manier van werken ook verdichting en verzuring tot gevolg? Hoe verhoudt deze manier van werken zich tot de invloed van het verkeer en de agrariër op de natuur?

Antwoord:

Nee, op vrijwel de gehele oppervlakte verjongingsvlakken heeft zich een grote dichtheid aan natuurlijke verjonging ontwikkeld, waarmee wordt voldaan aan de binnen onze bevoegdheden liggende herplantplicht. Oppervlakkige bodembewerking vindt soms plaats t.b.v. succesvolle bosverjonging om te kunnen voldoen aan de herplantplicht. Hiermee gaat Staatsbosbeheer terughoudend om.

15. Heeft Staatsbosbeheer in de afgelopen 10 jaar de kapvlaktes overschreden ten opzichte van de FSC-normen? Zo nee, kunt u dat aantonen? Zo ja, wat heeft u daar aan gedaan?

Antwoord:

⁴ Over dit onderwerp hebben wij eerder vragen beantwoord van de Partij van de Dieren d.d. 19 maart 2019. Daar is toen abusievelijk als totale bosoppervlakte 1.185 hectare genoemd waar dat 1480 hectare had moeten zijn, waardoor het nu lijkt alsof percentagegewijs (van 39% naar 31%) nu minder natuurbos is aangewezen. Het totale aantal hectares natuurbos is echter gelijk gebleven.

Jaarlijks wordt bij Staatsbosbeheer door een onafhankelijke instantie een FSC audit uitgevoerd (zie ook antwoord op vraag 7). In 2019 is daarbij de boswachterij Amerongse Berg bezocht. Daarbij is door de auditor vastgesteld dat Staatsbosbeheer zowel de FSC eisen en de eigen richtlijnen voor het bosbeheer niet heeft overschreden. De FSC audit besteedt jaarlijks aandacht aan de schaal van de verjongingsvlakken, daarbij is de afgelopen jaren landelijk geen afwijking geconstateerd. Deze audit ligt buiten onze bevoegdheden.

16. Wie controleert Staatsbosbeheer überhaupt en op welke wijze?

Antwoord:

Staatsbosbeheer is een bij wet ingestelde organisatie en als zodanig een zelfstandig bestuursorgaan van de Rijksoverheid, ressorterend binnen het domein van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna afgekort tot LNV). De wettelijke taak is het beheren en duurzaam tot maatschappelijk nut brengen van de toevertrouwde terreinen. Zij werkt daarbij vanuit de kernbegrippen "beschermen, beleven en benutten van natuur". Over doelstellingen en budget legt Staatsbosbeheer verantwoording af aan het Ministerie van LNV. Jaarlijks maakt Staatsbosbeheer met het ministerie hierover afspraken. Verder controleert de Raad van Toezicht de werkzaamheden van de directeur van Staatsbosbeheer en staat hem met raad en daad terzijde. De taken en samenstelling van de raad zijn vastgelegd in de [Wet verzelfstandiging Staatsbosbeheer](#). (hierna WZS). De Raad oefent zijn taken uit aan de hand van het op grond van artikel 8 van de WZS door hen vastgestelde "Reglement raad van toezicht Staatsbosbeheer".

Waar onze wettelijke taken en verantwoordelijkheden van onder andere de Wnb, Vnl en Bnl op deze terreinen van toepassing zijn controleren en handhaven wij daarop zoals weergegeven in het Jaarlijkse Handhavingsprogramma Vergunningverlening, toezicht en handhaving. Verder sturen wij op het natuurbeheer in het Natuurnetwerk Nederland via de subsidies voor het beheer van natuur en halen van de natuurbeheerdoelen, subsidies en opdrachten voor de uitvoering van maatregelen N2000 gebieden, onderhoud aan wandel- en fietspaden en het veldtoezicht in deze gebieden.

17. Wat zijn de kaalkapplannen van Staatsbosbeheer voor 2020 en verder?

Antwoord:

Staatsbosbeheer heeft volgens haar bosvisie 'Groeiende Toekomst' de maximale oppervlakte voor verjongingsvlakken binnen het reguliere bosbeheer teruggebracht tot een 0,5 ha. Uitzondering kunnen calamiteiten zijn zoals sterfte door ziekten (bijv. essentaksterfte) en plagen (bijv. fijnspar door aantasting letterzetter⁵) of specifieke bosbeheervormen als populier.

Staatsbosbeheer werkt met werkblokken, waar eens in de vijf jaar dunning en verjongingskap plaatsvindt. Jaarlijks wordt voor het betreffende werkblok op basis van de bosontwikkeling keuzes gemaakt over de uit te voeren werkzaamheden.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

⁵ Aantasting van fijnspar door letterzetter is momenteel de oorzaak dat een groot deel van de fijnspar op de Utrechtse Heuvelrug dood is of gaat. Dit wordt extra gestimuleerd door de recente droge jaren. Hierdoor zullen er plaatselijk nog grote gaten in het bos kunnen ontstaan. De beheerders constateren momenteel veel sterfte in fijnspar op de Amerongse berg, in de Vuursche, het Baarnse bos en landgoed Noord Houtringe.